

7. Hjemløse misbrugende kvinder og unge under 25 år (2007-83521)

Arbejdet med forvaltningens hjemløsestrategi har vist et behov for at oprette tilbud til de to målgrupper: Misbrugende kvinder og hjemløse unge under 25 år.

INDSTILLING OG Beslutning

Socialforvaltningen indstiller,

1. at Socialudvalget godkender, at Socialforvaltningen tager initiativ til at undersøge behovet for natcafe-tilbud og et § 110 tilbud til misbrugende kvinder
2. at Socialforvaltningen i den forbindelse søger den opfølgende handleplan finansieret gennem Velfærdsministeriets Satspulje på 500 mill. kr. til afskaffelse af ufrivillig hjemløshed.
3. at Socialudvalget godkender, at Socialforvaltningen tager initiativ til at undersøge behovet for natcafe-tilbud og et § 110 tilbud til unge hjemløse under 25 år
4. at Socialforvaltningen i den forbindelse søger den opfølgende handleplan finansieret gennem Velfærdsministeriets Satspulje på 500 mill. kr. til afskaffelse af ufrivillig hjemløshed.

Problemstilling

Indsatsen på hjemløseområdet i København er forsøgt tilrettelagt på en måde så den rammer bredt og forsøger at dække forskellige behov. SFI's Hjemløsetælling, KUBEN's behovsanalyse og input fra diverse aktører på området peger dog på, at 2 grupper: Misbrugende kvinder og unge under 25 år ikke nås og derfor er i risiko for at udvikle strategier til overlevelse, der kan forværre deres situation. Der er derfor behov for en indsats der, udover at afhjælpe målgruppens umiddelbare problemer, har et forebyggende sigte i forhold til at hindre yderligere social marginalisering af målgruppen.

Løsning

Arbejdet med hjemløsestrategien har sat fokus på, at forvaltningen har behov for at styrke indsatsen overfor hjemløse misbrugende kvinder og hjemløse unge under 25 år. Det er to målgrupper, der ikke profiterer tilstrækkeligt af de midlertidige botilbud som forvaltningen driver. I stedet finder de ofte alternative overnatningsmuligheder hos familie eller venner/bekendte.

Selvom ophold hos venner og bekendte i de fleste tilfælde må betragtes som et godt alternativ til et herberg for denne del af målgruppen, er det problematisk set fra et forvaltningsperspektiv, idet kommunen har en interesse i at komme de udsatte borgere til hjælp og en forpligtelse til at opfylde servicelovens bestemmelser.

Hjemløse misbrugende kvinder

23 % af de hjemløse som SFI har talt i København er kvinder, herunder er også medtaget kvinder, der er indskrevet i et kvindekrisecenter under § 110.

Københavns Kommune råder over 6 kvindekrisecentre, der tilbyder hjælp til kvinder og familier i krise i efter §§ 109 og 110 i Serviceloven. Kvindekrisecentrene kan ikke tilbyde ophold til kvinder

med stofmisbrug eller kvinder med et massivt alkohol misbrug, da der opholder sig børn i disse botilbud. Det betyder, at misbrugende kvinder er henvist til Kommunens øvrige § 110 tilbud. De fysiske rammer og miljøet i § 110 tilbuddene har ofte en sådan karakter, at en del kvinder skræmmes væk og i stedet forsøger at skaffe ly for natten blandt andet hos venner og bekendte.

Unge hjemløse under 25 år

SFI's tælling af de hjemløse i Danmark viser at ca. 13 % af de talte er under 25 år. I København er 12 % under 25 år. Blandt de unge under 25 år angives det, at 32 % af disse er hjemløse pga. stofmisbrug (SFI, 2007, s. 104, 86). Forvaltningens boliganvisning råder over ca. 60-80 ungdomsboliger om året til unge med særlige behov, hvilket ikke dækker efterspørgslen. Det er væsentligt at understrege, at den unge i henhold til anvisningskriterierne ikke må have et aktivt misbrug, men skal være i behandling for at komme i betragtning til de pågældende boliger.

I København er det ca. 5 % af de personer, der har ophold i et § 110 – tilbud, som er under 25 år¹. De Københavnske § 110 tilbud er ofte tilbageholdende med at optage de helt unge borgere, fordi miljøet i disse tilbud ikke er fordrende for de unges vej ud af misbrug og hjemløshed. De helt unge uden bolig benytter sig i høj grad af muligheden for at overnatte hos familie og venner, og det kan ikke afvises, at unge kvinder betaler for ophold gennem seksuelle ydelser.

Indsats

Ud fra hjemløsestrategiens mål om, at den enkelte hurtigst muligt skal tilbydes en egen bolig og princippet om kontinuitet i indsatsen, peger ovenstående på, at det vil være nødvendigt at målrette midlertidige botilbud til kvinder og unge, hvor der er ressourcer og kompetencer, der særligt kan varetage de udfordringer som de to grupper hver især står i både med hensyn til manglende bolig, men også i forhold til øvrige sociale- og misbrugsrelaterede problemer.

Der er behov for at etablere en organisatorisk- og fysisk ramme for den hjælp forvaltningen har mulighed for at tilbyde.

Indsatsen falder i tre dele:

- 1) Center for opsøgende arbejde sætter særligt fokus på de to målgruppers situation og bidrager sammen med den øvrige forvaltning til at tydeliggøre deres profiler og behov. Heri ligger at vurdere, om en natcafé og et § 110 tilbud er relevante tilbud til målgrupperne og – hvis det er tilfældet – vurdere dimensioneringen af tilbudene. Tidsfrist: 1. jan. 2009.
- 2) På baggrund af behovsafdækningen fastlægges de konkrete tilbud til målgruppen misbrugende kvinder. Der afdækkes fordele og ulemper ved forskellige organisatoriske og geografiske placeringer. Forvaltningen indstiller et løsningsforslag til Socialudvalget vedrørende målgruppen misbrugende kvinder. Tidsfrist: medio 2009.
- 3) På baggrund af behovsafdækningen fastlægges de konkrete tilbud til målgruppen unge hjemløse. Der afdækkes fordele og ulemper ved forskellige organisatoriske og geografiske placeringer. Forvaltningen indstiller et løsningsforslag til Socialudvalget vedrørende målgruppen hjemløse unge. Tidsfrist: medio 2009.

Økonomi

¹ Her er ikke medtaget Kvindekrisecentrenes §§ 109 og 110 tilbud. Hvis disse tages med vil tallet blive højere.

Behovsafdækningen sker inden for den økonomiske ramme.

Velfærdsministeriet har en SATS-pulje vedrørende hjemløshed, som udmøntes fra begyndelsen af 2009 og fire år frem. Københavns Kommune v. Socialforvaltningen indgår i et samarbejde med ministeriet, og vil undersøge muligheden for at tilbudene til de to nævnte målgrupper kan finansieres – evt. delvist - af puljen.

Videre proces

Socialforvaltningen vil umiddelbart gå i gang med fase 1: behovsafdækning, beskrivelse og dimensionering af tilbud. 2. fase vil ske i første halvdel af 2009 og skal koordineres med udmeldingerne fra Velfærdsministeriet vedrørende SATS-puljen.

Anette Laigaard

/Jens Elmelund

bilag

Socialudvalgets beslutning den 12.11.2008

Indstillingen blev godkendt.

Indstillingen blev tiltrådt med bemærkning om, at forvaltningen på et udvalgsmøde i marts 2009 vender tilbage med en status på indsatserne som beskrevet i handleplanen i form af et dagsordenspunkt.

